

FORSLAG TIL PLAN FOR MYRUNDEKSØKELSER.

PÅ styremøte i Det norske myrselskap den 6. april 1933 blev nedsatt en komite bestående av direktør Haakon O. Christiansen, torvingeniør A. Ording og dr. agr. Aasulv Løddesøl for å utarbeide et forslag til plan for selskapets myrundeksøkelser. Komiteen har under 24. mai avgitt sin innstilling, som nu er bifalt av styret. Innstillingen refereres nedenfor:

Forslag til plan og metoder for kartlegning og undersøkelser av myr.

For *detaljert* undersøkelse anvendes *tachymeter*, for mere overfladiske undersøkelse anvendes N. G. O.s originalkart i M. 1 : 50,000.

Det forutsettes anvendt *tachymeter* når myrene ligger bekvemt til, egner sig for dyrkning eller kan utnyttes i teknisk henseende. Den *overfladiske* undersøkelse (befaring) anvendes ved myrer som ansees mindre tjenlig for kultur eller ligger langt fra forefinnenes kommunikasjoner, f. eks. på høifjellet over tregrensen, langt inne i skoger eller avdaler, kanskje også ute ved kysten. En foreløbig befaring med uttakinng av enkelte prøver av myren vil i mange tilfelle kunne gi en rettleiding om den metode som skal anvendes ved den endelige undersøkelse.

I. DETALJERT UNDERSØKELSE.

Følgende utstyr trenges:

a. Til markarbeidet :

1. Rektangelkart over trakten.
2. Tachymeter med *horisontal* og *vertikal* sirkel, samt *bussole* (kompass).
3. Målestang, 4. m.
4. Målebånd og stikkstenger.
5. Feisel og mineborr.
6. Rødmaling.
7. Observasjonsbøker, krokipapir og blyanter.
8. Myrborr for uttakinng av prøver.
9. Jordsøker.
10. Høidebarometer for bestemmelse av høide over havet hvor denne ikke fåes på stedet.
11. Apparater for volumvektbestemmelser.
12. Nummererte prøvebokser av blikk eller annen betryggende emballasje.

b. Til kontorarbeidet :

1. Transportør.
2. Regnestav for tachymeterbruk.
3. Planimeter.
4. Bestikk og linjalsett.

a. Markarbeidet.

1. Selve målingen (*målestokk: 1 : 1000—1 : 5000*) av myrene fremmes som regel i *sluttede* drag av max. 2.0 km. lengde, hvorved man får kontroll på avstander og høider. M. h. t. nøiaktighetsfordringer henvises til *Reglement for Utskiftningsvesenets målinger m. v.* forsåvidt vedrører *skogmålinger*. Ved mindre arealer kan myren ofte kartlegges fra en eller to stasjoner. Kontroll på høider og avstander fåes da ved frem- og tilbakemåling. Myrer på 10 da. og derunder kartlegges som regel ikke.
2. Under målingen føres *kroki* over myren med angivelse av situasjon og andre detaljer. Kurvelegning anvendes hvor høideforholdene er karakteristiske. På flatere myrer anvendes piler i fallretningen.
3. På samme målefelt etableres minst 2 fastmerker. Ved større områder anvendes flere, idet disse FM. ikke bør være lenger fra hverandre enn ca. 1 km.
4. Der måles inn all situasjon og legges særlig an på å få høideforholdene riktig angitt langs bekker og vannløp. Videre foretas borer i bestemte profiler og i mest mulig regelmessige avstander i den utstrekning som er nødvendig for å få en pålitelig oversikt over myrens dybdeforhold og kubikkmasse. Hvor det ansees påkrevet på grunn av myrenes uensartethet, skal boringen utføres med bestemt innbyrdes avstand mellom boringspunktene.
5. Der uttas *prøver* av de karakteristiske myrtyper og *minst* 5 prøver av hver av de utskilte typer. For *dyrkningsmyrer* tas prøver av overflatelaget til 20 cm. dyp. For øvrig må prøvetagninger i dypet rette sig efter profilets utformning, idet det er ønskelig å ta en prøve for hvert av de karakteristiske skikter i profilet. Ved hvert borehull avmerkes på kartet moselagets tykkelse i overflaten, når dette overstiger $\frac{1}{2}$ meter. Der uttas også prøver av undergrunnen. Man må føre fortegnelse over borehuller og prøver, samt gi en kort beskrivelse av profilet i observasjonsbøkene, idet borepunktene samtidig innmåles som detaljepunkter for kartet.
Punktene avlegges senere på kartet med passende opplysninger. For *torvstrømyrer* og *brenntorvmyrer* tas karakteristiske prøver med mere regelmessige avstander i dybden. *Humufiseringsgraden* undersøkes i den utstrekning som ansees nødvendig for en bedømmelse av myren.
6. Under markarbeidet utarbeides momenter til en *beskrivelse* av feltet. Der skaffes rede på eiendomsforhold som avlegges på kartet, adkomstmuligheter, om feltet blir oversvømmet, avløpsforhold, tilgang på jordforbedringsmidler samt beskrivelse av den tilstøtende egn. Botanisk beskrivelse av myrens vegetasjon medtas.

7. Samtidig med markarbeidet foretar man en undersøkelse av myrens avløpsforhold med grunnundersøkelse av de partier hvor avløpskanalene eventuelt bør legges.
8. De opmålte arealer avlegges efter hvert på rektangelkartet med navn og nummerangivelse.

b. *Kontorarbeidet.*

1. Kartene orienteres til S. N. og nordpil påsettes. De bør helst tegnes i standardformat og utføres på *tracinglerret*.

M. h. t. utførelsesmetode bør *Reglementet for Utskiftningsvesenets målinger m. v. benyttes*.

2. Kartene optegnes i målestokk 1 : 1000 å 1 : 5000 med passende ekvidistanse (0,5 m. å 2,0 m.).
3. Kartene arealberegnes og detaljert tabell over arealer påføres. Der angis myr, vann, skog, rabb, etc. både samlet og for de forskjellige parsell-eiere.
4. Kartene *nummereres* og påføres rektangelkartene med samme nr. (fylkesvis) og farvelegges på disse (kfr. markarbeidet pkt. 8). Der føres protokoll over de undersøkte myrer, så man til enhver tid vil ha oversikt både over arealet og muligheter for de kartlagte områder. Protokollene utarbeides helst fylkesvis, og foreslås inndelt således:

Nr.	Navn	Fylke	Hered	Totalareal	Myrens art, areal			Anm.
					Dyrkn.	Mosem.	Brennt	

5. Originalkart, observasjonsbøker og eventuelt også kjemiske analyseresultater bør oppbevares i ildfast rum.

c. *Kjemiske analyser.*

1. *Dyrkningsmyrer.*

I jordprøven bestemmes: Vann — aske — kalk — kvelstoff. Dessuten søkes utført analyser over innholdet av lett tilgjengelig fosforsyre og kali, eventuelt også av vekstskadelige emner efter moderne metoder. Likeledes undersøkes jordens surhetsgrad (pH-verdi). Om mulig søkes også prøvene av matjordlaget undersøkt ved hjelp av moderne biologiske metoder. Undergrunnsprøver og prøver av eventuelle jordforbedringsmidler undersøkes for kalkinnholdet.

2. *Torvstrø- og brenntorvmyrer.*

Brenntorven undersøkes for vann, aske og sammenholdningsgrad samt eventuelt også kalorimetrisk undersøkelse av torvens brennverdi. Torvstrø undersøkes for vanninnhold og vannopsugningsevne.

II. DEN OVERFLADISKE UNDERSØKELSE.

1. Under markarbeidet benyttes N. G. O.s originalkopier (M. 1:50000) som eventuelt rektifiseres ved spredte målinger og krokering. Herunder kan anvendes bussole og aneroidbarometer.
2. Der tas de nødvendige borer og myrprøver i den utstrekning som vedkommende myrs eventuelle utnyttelse måtte tilsi.
3. Der skaffes rede på eiendomsforhold, adkomstmuligheter, avløpsforhold etc. som vil være nødvendig ved videre bearbeidelse av feltet.
4. De undersøkte arealer nummereres, innlegges på vedkommende rektangelkart (1: 100 000) samt gis den nødvendige beskrivelse. Prøvene underkastes kjemisk analyse efter samme prinsipp som anført under I og i den utstrekning som finnes nødvendig, når man tar myrens fremtidige utnyttelse i betraktning.

Trondheim 24/5 1933.

Haakon O. Christiansen.
(sign.)

Aasulv Løddesøl.
(sign.)

A. Ording.
(sign.)

MEDDELELSER FRA TORVBRUKET.

Ved ingeniør A. Ording.

DET har sig med torvfolk som med bonden. I de lange rolige vintermåneder legges planer om forandringer og utvidelser og nye veier som skal prøves, og når så våren kommer, går man i gang med å realisere det planlagte og med et stille håp om god torvtørk og god avsetning, for så når produksjonen er ferdig å ta de uundgåelige skuffelser og med et fortvilelsens sukk over voksende skatter, bensinavgifter og annet, som Staten må ha, men som skattebetalerne intet har å avse til.

Torvstrøfabrikkene har hatt en god sesong hvad torvstrøtørken angår. De fleste fabrikker får over middels produksjon. Våre 2 største torvstrøfabrikker, der nu et par år på grunn av brand har drevet med innskrenket produksjon, har i år full drift og vil gi en betydelig økning av vår torvstrøbeholdning.

Priser og avsetningsforhold innenlands er dårlige, men man håper å kunne hjelpe litt på dette med eksport til oversjøiske land. Imidlertid er det også på eksportmarkedet stor konkurranse, så man også her har vanskeligheter å kjempe med. Sverige regner bl. a. med å få avsatt hele sin overproduksjon (iflg. avismeddelelser ca. 300,000 baller) på oversjøiske markeder.